

A HBW Express Bank Zrt. a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Korm. Rendeletben előírt szabályoknak megfelelően, a következőkben részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra

I. Kockázatkezelési elvek, módszerek

A Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény (a továbbiakban: Hpt.) rendelkezik, hogy a Hitelintézeteknek Szabályzatban meg kell határozni a kockázatvállalás folyamatát és módszereit, beleértve a kapcsolódó döntési jogköröket, illetve feladat elhatárolásokat, valamint a kockázatkezelési tevékenységre vonatkozó ellenőrzési követelményeket. A Bank ennek megfelelően, illetve a Bázel II. alapelveivel összhangban alakította ki belső szabályzatait.

Lényeges kockázatok értékelésének általános elvei:

1 Hitelkockázatok

Hitelkockázat szűkebb értelemben annak kockázata, hogy a szerződéses fél hitel-, halasztott pénzügyi teljesítés vagy más hiteljellegű jogviszonyból fakadó fizetési kötelezettségét nem, vagy nem szerződésszerűen teljesíti, amelynek révén a Banknak vesztesége keletkezhet.

A tágabb értelemben vett hitelkockázat magában foglalja minden nem-teljesítésből fakadó kockázatot, beleértve a bizományos tevékenység kapcsán a megbízó nem-teljesítéséből adódó kockázatot, az adásvételi szerződések nem teljesítéséből adódó kockázatot, valamint az adásvételi szerződések jövőbeni teljesítéséből adódó kockázatot.

Ezen kockázatok:

- Banki kölcsönökkel kapcsolatos nemfizetési kockázat.
- Bizonyos (tipikusan kötvény) befektetések kockázat (a kifizetések nem szerződés szerint történnek.)
- Partnerkockázat
- Transzfer kockázat
- Teljesítési kockázat

A Bank a hitelkockázatok értékelésére a sztenderd módszer alkalmazza.

A hitelkockázat mértékének meghatározása során a Bank az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

A Bank az Ügyfél/Partnerek esetében meghatározza a vállalható legmagasabb kockázat mértékét. Az egyes üzleti entitások (Ügyfél/Partner) minősítése a tevékenységi kör típusától függően kerül meghatározásra az Ügyfél- és Partnerminősítési Szabályzat alapján. A Bank egy adott üzleti entitással (Ügyfél/Partner) szemben vállalható kockázat mértékét maximálja a minősítés függvényében.

A Banki limit rendszer két részre osztható: Banki belső limitek, amelyekbe az egyedi limitek és a koncentrációs limitek (ország limit, ágazati limit) tartoznak. A kockázatvállalás során a Bank limitrendszere a kockázatvállalások mértékét a Bankkal kapcsolatba kerülő természetes és jogi személyekre és ezek csoportjára vonatkozóan korlátozza saját belső limitekkel.

Koncentrációs limitek a kockázatvállalás során felmerülő kockázatoknak az ügyletek bizonyos tulajdonságai alapján történő besorolása alapján leképzett elosztásra vonatkozóan jelentenek korlátozásokat. A Bank ágazatokra és bizonyos esetekben országokra állapít meg koncentrációs limiteket.

A Bank a jogszabályban meghatározott nagykockázat vállalással kapcsolatos előírásoknak megfelelően törvényi limiteket alkalmaz.

Számított legmagasabb kockázat mértéke egy elméleti szám, amely adott Ügyfél/Partner megítélésétől (minősítésétől) függően határozza meg a Bank által vállalható maximális kockázatvállalás mértékét.

Piaci kockázatok

A Bank birtokában lévő portfólió jövőbeli piaci értékének bizonytalanságából adódó pénzügyi kockázat.

A kamatláb kockázat a piaci kamatláb változásának a Bank pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A nem kereskedési könyvben nyilvántartott kitétségek esetében általában az újraárazási kockázat képezi a kamatláb kockázat leggyakoribb formáját.

- a) a kamatlábak időbeli változása és a cash-flow-k időbeli változása közötti eltérés (újraárazási vagy átárazódási kockázat),
- b) a kamatlábak között fennálló kapcsolatok megváltozása az egyes piacokat, termékeket jellemző hozamgörbék között (bázis kockázat),
- c) ugyanazon termék, vagy piac vonatkozásában az egyes lejáratú tartományokban a kamatlábak közötti kapcsolatok megváltozása (hozamgörbe kockázat),
- d) a termékekben rejlő rejtett, kamatlábbal kapcsolatos opciók (opciós kockázat).

A Bank számára a nem-kereskedési könyv vonatkozásában a fentiek közül az újraárazási kockázat képezi a kamatkockázat leggyakoribb forrását.

Működési kockázat:

Nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső

szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő veszteségek veszélye.

A működési kockázatok figyelése és kezelése a kockázati események, illetve károk bekövetkezésének megelőzésére szolgál. A Bank ennek érdekében folyamatba épített ellenőrzéseket, célirányos vezető ellenőrzéseket, belső ellenőrzési munkatervbe épített ellenőrzéseket, valamint üzletmenet folytonossági tervet alkalmaz.

A Bank a működési kockázat tőkekövetelményét a kisintézmények számára engedélyezett alapmutató módszerével méri.

Reziduális kockázat

Annak a kockázata, hogy a Bank által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonyak. A hitelkockázat fedezésére alkalmazott fedezetek a fedezetek érvényesítése esetén a Banknak újabb kockázatot jelentenek, mivel értékmeghatározásuk, illetve érvényesíthetőségük bizonytalansági tényezőt jelentenek.

Reputációs kockázat

Reputációs kockázaton értendő a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a Bankról kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, részvényesi, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és az intézmény külső megítélésének romlásában nyilvánul meg.

A reputációs kockázat gyakran más kockázati események (hitelkockázati, piaci, likviditási vagy működési kockázati események) velejárója, vagy következménye.

Koncentrációs kockázat

Hitelkockázat koncentráció kockázata

Hitelkockázatok koncentrációja alatt az egyes ügyfelekkel és kereskedelmi partnerekkel szemben fennálló követelések elosztását értjük, amikor az ügyfelek, partnerek, kibocsátók csoportjának közös okokra visszavezethető nem-teljesítése veszélyezteti a Bank üzletszerű működését.

Ország kockázat

Ország kockázat annak a veszélyét jelenti, amely egy adott ország gazdasági szereplői politikai-gazdasági események (politikai rizikó) vagy devizahiány miatt bejelentett deviza-utalási moratórium (transzfer rizikó) miatt nem tudják fizetési kötelezettségeiket teljesíteni, ezért ennek a kockázatnak a kapcsán a Bank az adott országgal kapcsolatos kitettségét limit segítségével korlátozza.

Ágazati kockázat

A Bank az ágazatok koncentrációs kockázatát az eszközök és a mérlegen kívüli tételek jelentős hányadának összpontosulását vizsgálja az adott ágazat vonatkozásában. Az ágazattal szemben vállalható kitettség összegét a Bank limitek segítségével korlátozza.

Termék kockázat

Termék kockázat annak a veszély, hogy a Bank eszközeit érintő termékek nagy mértéke egy termékre, illetve termékcsoporra korlátozódik. A termékszerkezetét a Bank üzletpolitikája határozza meg. Az üzletpolitika kialakításánál és a megvalósulásának nyomon követése során a Bank folyamatosan figyelemmel kíséri termékeit, termékcsoportjait. Ha valamely termékcsoportban a kockázatot jelentő eszközök és mérlegen kívüli kötelezettségek összpontosulnak, akkor a Bank termék, illetve termékcsoport limitek kialakításának szükségességéről dönt.

Likviditási kockázat:

Likviditási kockázat annak veszélye, hogy a Bank nem tudja kellő időben teljesíteni esedékes kötelezettségeit a bejövő és kimenő cash flow időbeli és mennyiségi összeegyeztetésének hiányossága miatt, illetőleg kötelezettségeinek teljesítése érdekében gazdaságilag irracionális (veszteséget, eredményelmaradást okozó) állományi átcsoportosításokra kényszerül.

A likviditási kockázat a mérleg lejáratí összhangjától, a mérlegállományok rugalmasságától függ, a mérleg eszköz oldalának mobilizálhatóságát, illetőleg a források megújíthatóságát, a pótlólagos forrásbevonás lehetőségét minősíti.

Más oldalról a likviditás a fizetőképesség folyamatos fenntartásának követelményét jelenti, vagyis azt, hogy a Bank esedékességkor mindig és teljes mértékben eleget tudjon tenni kötelezettségeinek, illetve hogy képes legyen új tranzakciókat elvégezni a hitelkereslet függvényében, vagy más kedvező befektetési lehetőségek esetén.

Elszámolási kockázat:

Az elszámolási kockázat annak a kockázata, hogy egy átutalási rendszeren keresztül lebonyolított elszámolás nem várt módon teljesül. Az elszámolási kockázat magában foglalhat hitel- és likviditási kockázati elemeket is.

A kereskedési könyvi tételekre vonatkozó nyitva szállítási kockázat elszámolása a kereskedési könyvben történik.

Egyéb lényeges kockázatok

Ezen egyéb kockázatok között a Bank a stratégiai kockázatot vizsgálja.

A stratégiai kockázat a tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely az üzleti környezet változásából, helytelen üzleti döntésekből, vagy az üzleti körülmény figyelmen kívül hagyásából származik.

Külső tényezők kockázata

A tőketervezés célja, hogy a Bank felkészüljön arra, hogy tőkeellátottságát változó külső tényezők és körülmények között, akár gazdasági recesszió idején is képes legyen biztosítani.

A Bank a tőketervezés során figyelembe veszi a gazdálkodásából eredő kockázatokat, ezen belül az üzleti teljesítmény alakulását, a jövedelmezőséget, és a jövedelemtermelő képesség alakulását. A gazdasági környezetből fakadó kockázatokat, valamint a szabályozói környezetből adódó kockázatokat is.

2.1 A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A kockázatok feltárására, kezelésére a Bank kockázatkezelési irányelveket alkalmaz, amelyek kiterjednek a Bank teljes működése során felmerülő kockázatok körére.

A Bank kockázati stratégiájában megfogalmazásra kerül a kockázatvállalási politika, a kockázati étvágy, a kockázati hajlandóság, ami a kockázatvállalási képesség felmérésével határozható meg.

A Bank kockázatvállalási hajlandóságának összhangban kell lennie azokkal a pénzügyi erőforrásokkal, amelyek a lehetséges veszteségek fedezésére rendelkezésre állnak. Ennek érdekében a Kockázatkezelési osztály számszerűsíthető kockázat típusokra vonatkozóan kalkulálja a jelenlegi és a jövőbeni gazdasági tőkeszükségletet, valamint a szabályozói tőkeszükségletet.

A Bank a felmerülő kockázatokat a jogszabályi és egyéb felügyeleti előírásoknak megfelelően folyamatosan azonosítja, méri, kezeli és monitoringolja. Ahhoz, hogy a Bank a kockázatokat minimalizálja, kockázati limiteket és kontroll rendszereket állított fel.

A Bank által alkalmazott kockázatkezelési elvek egységesek, évente felülvizsgálatra kerülnek, melyet a Bank Igazgatósága hagy jóvá. A kockázatok mérésére és értékelésére, a Kockázatkezelési osztály különböző mutatószámokat, statisztikákat, elemzéseket, kockázati szcenáriókat és stressz teszteket alkalmaz.

A kockázatkezelés elsődleges célja az átfogó kockázatelemzés, a lényeges kockázatok feltárása és értékelése, amelynek keretében megvalósítja a Bank pénzügyi helyzetének és reputációjának védelmét, valamint hozzájárul a tőkének olyan versenyképes üzleti tevékenységekre való felhasználásához, mellyel a Bank részvényeinek értéke növekszik.

A Bank a kockázatok kezelésével korlátozza a kedvezőtlen események hatását, melynek semlegesítésére belső tőketartalékokat képez.

Jelentősebb kockázatok, amelyeknek a Bank működése során ki van téve: a hitel, piaci – likviditási, és működési kockázat.

Az átfogó kockázatkezelési folyamat részeként a Bank származékos termékeket és más pénzügyi instrumentumokat alkalmaz annak érdekében, hogy a deviza-árfolyamok, kamatlábak, illetve a hitelezési és egyéb jövőbeni eseményekből adódó kockázatokat minimalizálja.

A Belső Ellenőr évente elvégzendő feladatai közé tartozik a jogszabályokban, belső szabályzatokban, szakmai gyakorlatban, hatósági ajánlásokban, irányelvekben meghatározott elvek és előírások betartásának ellenőrzése, azok megsértésének, megszegésének megelőzése és megakadályozása.

2.2 Kockázatok azonosítása, mérésére, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkcióik leírása

Kockázatok azonosítása:

A Bank azonosítja azon kockázatokat, amelyek eddigi működése során bekövetkeztek, illetve amelyek bekövetkezése potenciálisan megtörténhet, és ezzel veszteséget okozhat a Bank számára. Ezen kockázatok hatással lehetnek rövidtávon a jövedelmezőségére és hosszabb távon a szavatoló tőkére és/vagy az üzleti értékre.

A kockázatok feltárása és azonosítása a Bank valamennyi munkavállalójára, szervezeti egységére és vezető állású tisztségviselőjére kiterjed.

Amennyiben a Bank valamelyik szervezeti egysége észleli és azonosítja a kockázatot, annak kezelését a Bank belső szabályzataiban foglaltak szerint azonnal megkezdi.

Amennyiben a kockázat egy potenciális veszélyként esetlegesen megjelenő kockázat, a Bank megteszi a megfelelő preventív intézkedéseket.

Amennyiben ez egy bekövetkezett, veszteséget okozó kockázat, a Bank annak érdekében, hogy megszüntesse, illetve minimalizálja a kockázat előfordulását, megteszi a - belső szabályzataiban meghatározott- lépéseket.

Kockázatok mérése:

A kockázat mérése valamennyi mérlegen belüli és mérlegen kívüli tétel kockázatra kiterjednek.

A Bank a kockázatok mérését a különböző jogszabályokban, illetve egyéb szabályzó ajánlásokban meghatározottak alapján végzi. Ilyen pl.: a kamaterzékenységi vizsgálat, vagy az ú.n. sztenderd kamatláb sokkokat feltételező duration gap elemzés módszertana, illetve különböző mutatószámok, elemzések, statisztikák alkalmazása. A kockázatok mérésének módszerei kockázat típusonként különböznek, azok részletes metodikáját a Bank belső szabályzatai tartalmazzák.

A kockázatok mérését a Kockázatkezelési osztály, a mérések visszacsatolását a vezetői információs rendszeren keresztül a Bank menedzsmentje végzi.

Kockázatok figyelemmel kísérése:

A Bank, a maximálisan vállalható kockázatok mértékére kockázat típusonként limitrendszerrel állított fel, melyet évente felülvizsgál. Ezen limitek betartását, a kockázatok mértékének alakulását a Kockázatkezelési osztály ellenőrzi, és amennyiben limittúllépést tapasztal, megteszi a belső szabályzatokban meghatározott lépéseket.

2.3 A kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A Kockázatkezelési osztálya rendszeresen (havonta / negyedévente / amennyiben a kockázati környezet változása megkívánja - ad hoc jelleggel) elemzi a Bank kockázatokkal kapcsolatos kitétségeit. Ugyanilyen időközönként belső jelentés is készül a Bank kockázatokkal kapcsolatos tapasztalatairól, a káresemények összegzéséről, a limittúllépésekről a menedzsment részére. A jelentés célja, hogy feltárja a Bank veszteségforrásait, illetve megfelelő támpontot és megoldási javaslatokat adjon az ezeket okozó egyes folyamatbeli vagy infrastrukturális hiányosságok gyors és hatékony kezelésére.

A menedzsment és az Eszköz-forrás Bizottság rendszeresen (havonta / negyedévente) megtárgyalja a kockázatok helyzetéről, és alakulásáról szóló jelentéseket.

A havi és negyedéves, felügyelet felé történő adatszolgáltatás elkészítéséért a hitelezési főosztály, a pénzügyi és számviteli osztály, valamint a főkönyvelő felelős.

A Belső ellenőrzés és compliance a szabályzatokban meghatározott kockázatkezelési folyamatokat, ezen belül a kockázatok megfelelően történő azonosításának, mérésének, kezelésének ellenőrzését, valamint az ezekhez kapcsolódó jelentések elkészítését az éves munkaterv alapján rendszeresen vizsgálja és értékeli. Az ellenőrzés és értékelés célja, hogy feltárja azon kockázati tényezőket, amelyek veszélyeztethetik a Bank folyamatos működését. Ezzel kapcsolatosan ellátja a Bankon belüli kockázati kontroll megfelelőségének biztosítását is (compliance).

Mindezekon felül a belső ellenőrzés felelős a létező alapelvek és eljárások megfelelőségének folyamatos értékeléséért. Rendszeresen felülvizsgálja a belső tőkeszükséglet számításának rendszerét és annak alkalmazását, valamint ellenőrzi a rendszeren belüli kontrollokat.

Az ellenőrzéssel kapcsolatosan feltárt hiányosságokat és észrevételeket jelenteni a menedzsment felé, valamint ezekről belső ellenőrzési jelentést készít a Felügyelő Bizottság részére. A feltárt hiányosságok kijavításának utóellenőrzése is a feladatkörébe tartozik.

2.4 Kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei

A Bank hitelkockázat csökkentő elemként veszi figyelembe a fedezeteket, amelyre vonatkozó részletes eljárásrendet a Bank Fedezetértékelési szabályzata tartalmazza. A megfogalmazott alapelvek:

- A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 78.§.(1) bekezdése értelmében a hitelintézetnek a kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.
- A törvény és a kintlévőségek, befektetések, mérlegen kívüli tételek és a fedezetek minősítésének, értékelésének szempontjairól, a hitelezési kockázat mérsékléséről szóló 196/2007. (VII.30.) Korm. rendelet a hitelintézetek számára előírja az igazgatóság által elfogadott és a hitelintézet könyvvizsgálójával egyeztetett fedezetértékelési szabályzat alkalmazását.

- A Fedezetértékelési Szabályzatnak összhangban kell állnia a Bank által alkalmazott Kockázatkezelési, Befektetési, Ügyfél-, ill. partnerminősítési, Ügyletminősítési és értékelési, valamint Értékvesztési és céltartalék-képzési szabályzattal és azok előírásainak együttes alkalmazásával kell meghatározni az ügyletek fedezettségi mértékét, az ügyfelek hitelezhetőségét.

A Bank által elfogadható jogi biztosítékok, fedezetek

Elismerhetőségi feltételek:

Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet:

- a mérlegen belüli nettósítás (követelés beszámítás, betét-kölcsön csere ügylet),
- a repó ügyletre, értékpapír- vagy áru-kölcsönzési ügyletre, és egyéb tőkepiac vezérelt ügyletre vonatkozó szabványosított nettósítási megállapodás,
- a biztosíték, különösen a pénzügyi biztosíték (pl. óvadék), az ingatlant terhelő dologi biztosíték (különösen az ingatlanon alapított zálogjog), az ingó vagyontárgyat terhelő dologi biztosíték (különösen az ingó dolgot terhelő zálogjog), a pénzügyi lízing, és a követelést terhelő dologi biztosíték (különösen a követelésen fennálló zálogjog),
- d) egyéb előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet, mint pl:
 - a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
 - az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
 - a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja.

Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet (garancia, készfizető kezesség, hitederivatíva) nyújthat:

- a) központi kormány és központi bank,
- b) regionális kormány és helyi önkormányzat,
- c) multilaterális fejlesztési bank,
- d) a hitelezési kockázat mérsékléséről szóló 196/2007.(VII.30.) Korm. rendelet 8. § szerinti nemzetközi szervezet,
- e) a hitelezési kockázat mérsékléséről szóló 196/2007.(VII.30.) Korm. rendelet 6. § (2)-(3) bekezdésben meghatározottnak megfelelő közszektorbeli intézmény,
- f) hitelintézet és befektetési vállalkozás,
- g) vállalkozás, ideértve a hitelintézet és a befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szmt. szerinti kapcsolt vállalkozását, ha az, elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítéssel és legalább 2. hitelminősítési besorolással rendelkezik,
- h) hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.

A „g” pont szerinti minősítéssel nem rendelkező vállalkozások által nyújtott garancia, vagy készfizető kezesség, mint fedezet nem vehető figyelembe.

Alaptípusok:

Jogi biztosítékok:

Negatív pledge

A szerződés hatálya alatt a Hitelfelvevő a Bank előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül egész vagyona, illetve bármely vagyontárgya tekintetében nem engedhet, vagy alapíthat (jel) zálogjogot, óvadékot vagy bármilyen egyéb természetű terhelést.

Pari passu

A Hitelfelvevő kijelenti, hogy az általa más hitelező(k)től felvett hitelek biztosítéka(i) (ide értve a tagi kölcsönt is) a szerződés hatálya alatt nem nyújt(anak) kedvezőbb pénzügyi, illetve jogi helyzetet ezen hitelező(k)nek, mint amelyet jelen szerződés biztosítékai a Bank javára jelent(enek).

Dologi biztosítékok, azaz jelzálogjog, keretbiztosítéki jelzálogjog, kézizálogjog, vagyont terhelő zálogjog, zálogjog jogon és követelésen, önálló zálogjog, közraktárjegynek a bankra átruházható forgatmánnyal ellátott zálogjegyen alapuló, a közraktárban elhelyezett árukra fennálló zálogjog, óvadék, vételi jog.

Személyi biztosítékok, azaz egyszerű és készfizető kezesség, csekk és váltókezesség, bankgarancia.

Egyéb fedezetek, azaz engedményezés, hitelbiztosítás, fedezet nyújtására specializálódott cégek kötelezettségvállalásai, banki fedezet igazolás, akkreditív.

Az itt felsorolt típusok egyikébe sem biztosan besorolható biztosíték, eseti alkalmazásáról (elfogadásáról) a cenzúra bizottság dönt szükség szerint a Bank jogi képviselőjének javaslata alapján.

A biztosítékok figyelembe vehető értékének meghatározása

A fedezetek értékének meghatározása során a szakértői értékbecslés által megállapított forgalmi értékből kell kiindulni.

Készpénz, olyan közraktárjegy, amely mögött álló áru a tőzsdei kereskedésben is részt vesz, valamint tőzsdén forgalmazott értékpapír és áru kivételével a Bank szavatoló tőkéjének öt százalékát meghaladó értékű vagyontárgyat csak abban az esetben vehet figyelembe kockázatcsökkentő tételként, ha annak értékét - a külön jogszabályok szerint erre feljogosított - szakértő írásos formában is igazolta.

Az egyes biztosítéktípusok, illetve biztosítékként leköötött eszköztípusok esetén a realizálás kockázata jelentősen eltérhet, ezért a figyelembe vehető fedezeti érték megállapításához az elfogadott értéket a tényleges érvényesíthetőség valószínűségét kifejező korrekciós tényezővel módosítani kell.

A korrekciós tényezők használatával fejezhetőek ki az értékbecslésekből eredő hibák a fedezetek értékvesztésének kockázata, valamint a követelés érvényesítés során felmerülő költségek is.

A kiköthető biztosítékok figyelembe vehető értékeinek megállapításához szükséges szempontokat, valamint az alkalmazandó korrekciós tényezőket a Bank belső szabályzata tartalmazza.

Az fedezet értékelést egyéni szakértő, gazdasági társaság, vagy a Bank munkavállalója készíti el. Az értékeléseket az értékelőknek a hatályos jogszabályokban, illetve a fedezetértékelési szabályzatban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően, legjobb tudásuk szerint, függetlenül és objektív módon kell elkészíteniük.

A hitelbírálatot megelőzően kell beszerezni a fedezetekre vonatkozó okiratokat. Ha ez a hitelbírálatot megelőzően nem lehetséges, akkor legkésőbb a kockázatvállalási szerződés megkötését megelőzően kell azokat a Banknak megvizsgálnia.

Az ügyletek fedezettségének meghatározása

A Bank az ügyfélminősítésének függvényében határozza meg a szükséges fedezetek és az esetleges kiegészítő biztosítékok mértékét. Az ügyfél-minősítési eljárás folyamán tett megállapítások befolyásolják az üzleti paramétereket, beleértve a fedezettségi követelmény megállapítását azon esetekben, amelyekben egy megadott sávon belüli érték konkrét meghatározása jelenti az adott limithez/ügyletkez tartozó fedezeti követelményt.

A fedezettség mértékét a fedezet értéke és a vállalandó kockázat, a folyósítást követően a kintlévőség (kockázatvállalás teljes összege) értékének hányadosa határozza meg

Azon ügyleteknél, amelyeknél a Bank külön megjelölt biztosítékok kikötését tartotta szükségesnek, akkor tekinthetők megfelelően fedezettnek, ha a kikötött figyelembe vehető értékeinek együttes összege eléri a Bank fedezetértékelési szabályzatában meghatározott százalékos szintet.

A fedezetek rendszeres utólagos értékelése, rendkívüli felülvizsgálat

A Bank a kockázatvállalás időtartama alatt az ügylet kockázati szintjétől függő rendszerességgel, de legalább negyedévenként, felülvizsgálja a fedezetek meglétét és állapotát. A vizsgálat kiterjed a biztosítékok lekötött eszközök fizikai meglétének ellenőrzésére, a jogi hozzáférhetőségben, valamint a fedezet értékében és értékesíthetőségében bekövetkezett változásokra.

A fedezetek értékelését a szervezeti egységek munkatársai végzik el, az értékelés rendszeres és szabályszerű elvégzéséért, valamint annak ellenőrzéséért a szervezeti egységek vezetői felelősek.

A fedezetek rendszeres, negyedévenkénti – szükség esetén ennél gyakoribb, vagy rendkívüli – értékelése szükséges mindaddig, míg a Banknak követelése áll fenn az ügyféllel szemben.

A kockázatok (eszközök) minősítésére és ezzel összefüggésben a szükséges mértékű céltartalék képzésére részben a fedezetek értékelése alapján kerül sor.

A fedezetminősítéshez kapcsolódó eljárási szabályok

A Bank a kockázatminősítés során a fedezeteket belső szabályzataiban foglaltak alapján vizsgálja és minősíti. A vizsgálatot először a döntés előkészítéskor, azt követően a negyedéves minősítésekhez kötődően végezi el.

Szükséges intézkedések a fedezetek meglétében, értékében, érvényesíthetőségében bekövetkezett változások esetén

A fedezetek értékének figyelemmel kísérését a Bank szabályzataiban meghatározott módon és gyakorisággal végzi el. Amennyiben a Bank a fedezet hiányát, értékének csökkenését, vagy érvényesíthetőségének változását állapította meg, az alábbi intézkedéseket teszi meg:

- felszólítja a kötelezettet, hogy a szerződés szerinti állapotot állítsa helyre, vagy
- felszólítja a kötelezettet, hogy a fedezet értéke csökkenésének megállítása érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket, és/vagy
- felszólítja a kötelezettet, hogy egészítse ki a fedezetet olyan mértékig, mely a -Bank belső szabályzatában - meghatározott szinten a bankügylet további biztonság fenntartását szolgálja,
- amennyiben 30 napon belül, de legkésőbb a kölcsönszerződésben meghatározott időn belül a kötelezett nem tett eleget a felszólításnak, a szerződés felmondható.

A Bank – a jogszabályokban foglaltak kivételével – legalább negyedévente minősíteni köteles minden eszközét, továbbá minden olyan mérlegen kívüli tételét, amely pénzügyi és befektetési szolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján áll fenn. Minősítési kötelezettség alá tartoznak az eszközök között nyilvántartott peresített követelések, továbbá minden egyéb, a Bankot érintő peres eljárás perértéke. A minősítés során az Ügyletminősítési és értékelési szabályzat előírásai szerint kell eljárni, és az ügyleteket besorolni.

II. A prudenciális szabályok alkalmazása

A számviteli konszolidáció és az összevont alapú felügyelet tőkekövetelményének számításához kapcsolódó-a számításba bevont intézményi kört érintően felmerülő eltérések rövid leírása a konszolidációba teljes mértékben bevont tételek szerinti csoportosításban

2008 év végén a számvitel konszolidációba teljes mértékben bevont leányvállalatok darabszáma 7 volt.

A számviteli konszolidáció a Bank tőkekövetelmény alapjának meghatározásakor csak a Bank vagyoni érdekeltég értékének változását érintette. A Bank ezt a tételt 100 %-os kockázati súllyal szerepeltette kimutatásaiban, melynek összege 1 782,- M Ft, és az ehhez tartozó tőkekövetelmény összege: 143,- M Ft volt.

A konszolidációba teljes mértékben bevont tételek csoportosítása:

Vagyoni érdekeltségek	Millió forint
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők - Pénzügyi vállalkozások részvényei	1
Járulékos vállalkozásokban egyéb részesedések, üzletrészek	1 891
Nem pénzügyi vállalatokban részesedések, üzletrészek értékvesztése, értékelési különbözete	-110
Összesen:	1 782

A Bank nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

III. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk (2008.12.31)

A Bank alapvető, járulékos és a kiegészítő tőkájének összege

Alapvető tőke: 2 924,-M Ft

Járulékos tőke: 100,-M Ft

Kiegészítő tőke: -

Alapvető tőke pozitív és negatív összetevői:

Alapvető tőke pozitív összetevői:

Jegyzett tőke: 2 000,- M Ft

Tőketartalék: 600,-M Ft

Eredménytartalék: 77,- M Ft

Lekötött tartalék: 73,- M Ft

Általános tartalék: 136,- M Ft

Mérleg szerinti eredmény: 114,- M Ft

Alapvető tőke negatív összetevői:

Immateriális javak: 76,- M Ft

Járulékos tőke pozitív és negatív összetevői:

Járulékos tőke pozitív összetevői:

Alárendelt kölcsöntőke: 100,- M Ft

Járulékos tőke negatív összetevői: -

A Hpt. 5.sz. melléklet 13. pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott alapvető és járulékos tőke összege:

3 024,-M Ft

A Hpt. 5.sz. melléklet 14. pontjának c. alpontjában meghatározott levonandó értékek:

-

A Hpt. 5.sz. melléklet 17. pontja szerint meghatározott szavatoló értéke:

3 024,-M Ft

IV. A Bank tőkemegfelelése

1 A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A Bank a tőkemegfelelés során a kockázati tényezőket olyan módszerekkel értékeli, melyek megfelelnek az európai, illetve a magyar jogharmonizáció által támasztott követelményeknek. Célként kerül megfogalmazásra a biztonságos, és a kockázatok minimalizálását magába foglaló tőkekövetelmények teljesítése, valamint a feltárható kockázatok minél szélesebb körű elemzése és értékelése.

A Bank szabályzataiban meghatározta a normál működése mellett jelentkező kockázat azonosítására, mérésére és kezelésére vonatkozó eszközök, módszerek és eljárásrendeket.

A banki működéséből fakadó kockázatok kezeléséhez hozzátartozik a rövid, illetve hosszú távú kockázatok kezelése, valamint az operatív és a különleges kockázati helyzetek kezelése is.

Általánosan figyelembe veendő szempontok

A Bank működése nagymértékben függ:

- a mérleg eszköz-forrás tételeinek lejáratil összhangjától,
- Bank tevékenységének eredményességétől,
- a veszteségviselő képességétől,
- a tőke megfelelő szinten tartásától és védelmétől,
- valamint a likviditási, hitelezési, működési és kereskedési könyvi és nem kereskedési könyvi kamatkockázatok kezelésétől.

Ezek biztosítása elsősorban a menedzsment feladata. Ezen feladatok eszközeként szolgál a stratégia és üzletpolitika eszközrendszerének felhasználása, valamint a vezetői információs rendszer, az eszköz-forrás menedzsment, és a kockázatok feltárása, kezelése és az eszközállomány minősítése, mely a Cenzúra Bizottság hatáskörébe tartozik.

A banki kockázati stratégiájában megfogalmazásra került a kockázatvállalási politika, a kockázati étvágy a kockázatvállalási hajlandóság, ami a kockázatvállalási képesség felméréseivel határozható meg. A kockázati étvágy meghatározásának alapfeltétele a kockázati limitrendszer kialakítása, mely alapját képezi a banki tőkeszükséglet megtervezésének.

A kockázatvállalási stratégiában megfogalmazásra került, hogy a Bank:

- milyen típusú és milyen mértékű kockázatot vállalhat fel, figyelembe véve, hogy a felvállalt kockázatot mennyire képes kézben tartani,
- a felvállalt kockázatok típusa és mértéke alapján ezekből milyen mértékű megtérülés várható,
- a kockázatokhoz tartozó tőkeszükséglet milyen módon biztosítható.

A kockázatvállalási stratégia részei:

- kockázatvállalási politika,
- kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság,
- kockázati szerkezet,
- kockázatkezelés szervezete.

A kockázati stratégiát a menedzsment készíti elő, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

Kockázatvállalási politika:

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Bank vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés a Bank munkatársaitól elvár.

A kockázatvállalási politika az egyes kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket.

Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Bank kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kiténni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot.

A Bank a kockázati étvágy meghatározására kockázati limiteket állapít meg.

Kockázati szerkezet

A kockázati szerkezet keretén belül kerül bemutatásra, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, azonosíthatók-e az újabb kockázattípusok, és ezeket hogyan kezeli a Bank.

Kockázatkezelés szervezete

A Bank kockázatkezelési rendszerét úgy alakította ki, hogy biztosítsa a törvényi és belső szabályozási rendszereknek történő megfelelést. A Kockázatkezelési osztály segítségével a

Bank megvalósítja a kockázatkezelési stratégiai és politika célkitűzéseit, valamint a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának célkitűzéseit.

A Bank a szervezetén belül elkülönült kockázatkezelési szervezettel rendelkezik, mely ellátja a kockázattípusokra meghatározott kockázatkezelési feladatot. A kockázatkezelés szakmai felügyeletét a vezérigazgató látja el.

A kockázatkezelés részét képezik az adós- és partnerminősítési rendszerek fejlesztése, a minősítési rendszer működésének eredményességének vizsgálata, a portfólió kockázati profiljának rendszeres értékelése, a hitelkockázat ellenőrzése. A kockázatkezelés felelős továbbá a Bank által számítandó gazdasági (belső) tőkekövetelményének meghatározásáért.

Kockázatvállalásnak minősül:

- a kölcsön nyújtása, ideértve az adósságra kibocsátott, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír megvásárlását is;
- a váltó és csekk, valamint egyéb kötelezvény leszámítolása;
- a hitelintézet által adott bankgarancia, bankkezesesség és az egyéb biztosíték, ideértve a hitelintézet bármilyen más, jövőbeni vagy függő kötelezettségét, vállalt garanciáját, kezesességét, illetve az ezekre nyújtott egyéb bankári biztosítékot is;
- a hitelintézet által vállalt minden olyan kötelezettség, amellyel a hitelintézet ellenszolgáltatás fejében átruházott pénzkövetelés teljesítéséért jótáll, vagy vállalja, hogy a vevő követelésére azt visszavásárolja;
- a hitelintézetnek bármely vállalkozásban szerzett részesedése, függetlenül a részesedés birtoklásának időtartamától;
- a hitelintézet által megvásárolt pénzkövetelés, valamint
- a pénzügyi lízing nyújtása
- más hitelintézetnél elhelyezett betét, ide nem értve a jegybanki kötelező tartalék összegét.

Előírások a kockázatvállalás kapcsán:

- a) Kockázatvállalással járó ügyletet a Bank kizárólag írásban köthet. A szóban kötött pénz- és tőkepiaci ügyleteknél az üzletkötést írásban vissza kell igazolni.
- b) A Banknak a kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről, és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni, melyet a hiteldossziében kell elhelyezni.
- c) A kockázatvállalást tartalmazó szerződés tartama alatt a hitelintézet rendszeresen figyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását és a b.) pontban foglaltakat.

A kockázatvállalás folyamán mind a hitelezési időtartamok, mind a hitelezett ügyfelek tekintetében figyelemmel kell lenni a kockázatok reális keretek között tartására.

A Bank törekszik a versenyképes és rugalmas hitelezésre, az üzletpolitikai érdekeknek megfelelő tartós ügyfélkapcsolatok kialakítására.

Az alábbi kockázatvállalásokra alkalmaz a Bank törvényi korlátokat:

- Nagykockázat vállalásra vonatkozóan,
- Tulajdonszerzésre vonatkozóan,
- Fedezetekre vonatkozóan,
- Döntéshozókra vonatkozóan,
- Belső hitelre vonatkozóan,
- Befektetésekre vonatkozóan,
- Ingatlanbefektetésekre vonatkozóan.

A kockázatok mértékének meghatározása

A kockázatok mértékének meghatározása során a Bank kockázat típusonként különböző szempontokat vesz figyelembe:

- A Bank az Ügyfél/Partnerek esetében meghatározza a vállalható legmagasabb kockázat mértékét. Az egyes üzleti entitások (Ügyfél/Partner) minősítése a tevékenységi kör típusától függően kerül meghatározásra az Ügyfél- és Partnerminősítési Szabályzat alapján. A Bank egy adott üzleti entitással (Ügyfél/Partner) szemben vállalható kockázat mértékét maximálja a minősítés függvényében. A számított legmagasabb kockázat mértéke egy elméleti szám, amely adott Ügyfél/Partner megítélésétől (minősítésétől) függően határozza meg a Bank által vállalható maximális kockázatvállalás mértékét.
- A Banki limit rendszer két részre osztható: Banki belső limitek, amelyekbe az egyedi limitek és a koncentrációs limitek (ország limit, ágazati limit) tartoznak. A kockázatvállalás során a Bank limitrendszere a kockázatvállalások mértékét a Bankkal kapcsolatba kerülő természetes és jogi személyekre és ezek csoportjára vonatkozóan korlátozza saját belső limitekkel. Koncentrációs limitek a kockázatvállalás során felmerülő kockázatoknak az ügyletek bizonyos tulajdonságai alapján történő besorolása alapján leképzett elosztásra vonatkozóan jelentenek korlátozásokat. A Bank ágazatokra és bizonyos esetekben országokra állapít meg koncentrációs limiteket
- A Bank a jogszabályban meghatározott nagykockázat vállalással kapcsolatos előírásoknak megfelelően törvényi limiteket alkalmaz.
- Az egyedi limiteket az előterjesztés alapján a hitelezési igazgató javaslata alapján a kockázatkezelés véleményének figyelembe vételével a Cenzúra Bizottság/Igazgatóság határozza meg. A limitek meghatározásánál mindig érvényesül a „négy szem” elve.

2. A Bank kitettségi osztályaira vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitettségi osztályonkénti bontásban:

A kitettségi osztályok kockázattal súlyozott értékei:

2008.12.31	Millió forint
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	501
Vállalkozások	0
Lakosság	2018
Ingatlannal fedezett követelések	6489
Késedelmes tételek	162
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	2918
Összesen:	12 088

A hitelezési kockázat tőkekövetelménye kitettségi osztályonként:

2008.12.31	Millió forint
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	89
Vállalkozások	0
Lakosság	182
Ingatlannal fedezett követelések	598
Késedelmes tételek	13
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	233
Összesen	1 115

Felhívulási kockázat tőkekövetelménye

Felhívulási kockázatot a Bank nem mutatott ki a 2008 év végére vonatkozóan, ennek megfelelően tőkekövetelményt sem képzett e kockázatra.

A kereskedési könyvben és nem kereskedési könyvben nyilvántartott tételek jogszabály alapján meghatározott partnerkockázati tőkekövetelménye:

A Bank jogelődjét az I-1070/2001 számú, 2001. június 06-án kelt határozattal a Felügyelet mentesítette a Hpt. 76. § (3) bekezdésében előírt kereskedési könyv vezetése alól. Ez a felmentés 2008. december 31-én még hatályban volt (2009 januártól a Bank már vezet kereskedési könyvet).

A Bank nem kereskedési könyvben nyilvántartott tételekre nem képzett tőkekövetelményt.

A nem kereskedés könyvben nyilvántartott tételekre számított partnerkockázati tőkekövetelmény:

Partner kockázatot a Bank nem mutatott ki a 2008 év végére vonatkozóan, ennek megfelelően tőkekövetelményt sem képzett e kockázatra.

Piaci kockázat tőkekövetelménye

A Bank a piaci kockázatokra 2008 év végén 25 000 000 forint tőkekövetelményt képzett.

Működési kockázat tőkekövetelménye

A Bank működési kockázatra 2008 év végén 139.352.000 forint tőkekövetelményt képzett.

3. A Banknak a hitelezési kockázatával összefüggésben jelentkező késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése

Késedelmes tétel

A Bank egy adott ügyfél nemteljesítését megtörténtnek tekinti, ha a Bankkal szembeni lényeges kötelezettségének késedelme kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennáll.

A Hkr. 68.§ (5) pontja értelmében olyan kötelezettség minősül lényeges kötelezettségnek, melynek összege meghaladja

a) lakossággal szembeni kitétség esetén

1. a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletét, és

b) az a) pontban meghatározott kitétségi osztályba tartozó kitétségen kívül bármely más kitétségi osztályba tartozó kitétség esetén

1. a kettőszáz ötvenezer forintot, vagy
2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

A késedelmes tételek nagyságának változását a hitelezési osztály és a Kockázatkezelési osztály folyamatosan figyelemmel kíséri, és amennyiben annak változása az átlagostól eltér, akkor a Vezérigazgató tájékoztatása mellett a Bank Értékvesztési és céltartalékpépzési, illetve Ügyletminősítési és értékelési szabályzataiban meghatározott módon jár el.

A Bank a késedelmes tételek kockázati súlyozását a hitelkockázat kezelésére és tőkekövetelményére vonatkozó belső szabályzata alapján végzi.

Rendkívüli felülvizsgálatot rendel el a Bank, ha az ügyfél a szerződésben foglalt fizetési kötelezettségének, vagy bármely olyan kötelezettségének teljesítésével, amely a kockázat csökkenését, illetve a megfelelő fedezettség biztosítását eredményezné, késedelembe esett.

A nem problémamentes kintlévőségekkel kapcsolatos tevékenységek meghatározása

Nem problémamentes kintlévőségnek tekinteni a Bank mindazokat a kihelyezési szerződések alapján keletkezett követeléseket, illetve kötelezettség-vállalásokat, amelyek a Bank mindenkor érvényes általános kihelyezési gyakorlatát meghaladó kockázatúak, bizonytalan mértékű veszteség várható, azaz:

- az eszközök minősítése során átlag alatti, kétes, vagy rossz kategóriába kerülnek besorolásra,
- a Bank olyan információhoz jut vagy olyan eseményről szerez tudomást, ami alapján feltételezhető, hogy a kintlévőség minősítése jelentős mértékben romlik. Ilyennek minősül különösen, ha:
 1. az ügyfél ellen felszámolási vagy csődeljárást kezdeményeztek,
 2. az ügyfélnek a Bankkal megkötött szerződéséből származó kintlévőség biztosítékai megléte, érvényesíthetősége kérdésessé válik, vagy értékében jelentős (a biztosított kintlévőség összegének 30 %-át elérő) csökkenés következett be,
 3. az ügyfélnek 90 napot meghaladóan lejárt, más hitelintézettel szembeni, illetve adó-, vagy vámtartozása keletkezik,
 4. az ügyfél tulajdonosi körében ill. menedzsmentjében a hiteldöntésnél előre nem jelzett jelentős változásra került sor.

Nem lehet problémamentesnek minősíteni a kintlévőséget a 250/2000. (XII:24.) Kormányrendelet 7. számú melléklete. 12. bek. szerint, amennyiben

- a) a hitelintézetnek tudomása van arról, hogy az ügyfél vagy a partner vagy az értékpapír kibocsátója olyan ügyfélcsoport (Hpt. 2. számú melléklet III. fejezet 20. pont) tagja, amely esetében a tulajdoni, illetve az üzleti kapcsolat szorossága azt eredményezheti, hogy a csoport bármelyik tagja pénzügyi pozíciójának romlása veszélyezteti az adós határidőben történő törlesztési képességét, és a csoport bármely tagjával szemben fennálló követelés törlesztésében tizenöt napon túli késedelem következett be, és ezen körülmények miatt várhatóan bekövetkezett veszteséget a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi.
- b) a hitelintézetnek az ügyféllel, a kereskedési partnerrel, illetve az értékpapír kibocsátójával szemben több jogcímen is van követelése, valamint az adós valamely törlesztési kötelezettségének nem képes eleget tenni és ezen körülmények miatt, várhatóan bekövetkező veszteség a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi, vagy

- c) az ügyfél vagy a partner pénzügyi problémáinak, hitelképességének romlása következtében a kockázatvállalásra vonatkozó szerződést módosítani kellett (prolongált vagy újratárgyalt szerződések stb.) és ezen körülmények miatt, várhatóan bekövetkezett veszteség a rendelkezésre álló fedezet értéke nem fedezi.

A külön figyelendő kategóriába sorolt követelések, illetve kötelezettség-vállalások esetében külön eljárási szabályok nem kerülnek megállapításra, mert ezen ügyleteknél konkrét veszteség nem várható, de különleges ügykezelést igényelnek az ügyintézőktől.

Amennyiben az ügylet a negyedéves minősítés során átlagalatti, kétes vagy rossz besorolást kap, illetve az ügyfél végelszámolás, csőd-, ill. felszámolás alá kerül, az ügyintéző köteles cenzúra előterjesztést készíteni a Kockázatkezelési Terület, és peresített követelés esetén a Jogi osztály vezetőjének bevonásával.

A cenzúra előterjesztésnek ki kell térnie az ügylet teljes körű bemutatására (szerződés, folyósítás, hitelcél, annak megvalósulása, stb.), a biztosítékok jogi helyzetére, értékére és az Adós mind teljesebb vizsgálatára (gazdálkodás, tervek, együttműködés, fizetési fegyelem, stb.), szükség szerint a peresély meghatározására. Az előterjesztésnek-mely a vonatkozó belső szabályzatok alapján kerül meghatározásra- tartalmaznia kell az ügylet további kezelésére vonatkozó javaslatokat.

Amennyiben a döntés értelmében az ügylet átadásra kerül a Kockázatkezelési osztály részére, az osztály az ügyek kezelésében a Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos szabályzatai szerint jár el, de jogosult az engedélyezett esetekben – a Jogi Osztály bevonásával – megbízottat is igénybe venni.

Az osztálynak az ügyek kezelésében elsősorban a tárgyalásos, a megegyezéssel megoldásokat alkalmazza, de saját hatáskörében jogosult az előzőekben írtak figyelembevételével az igényérvényesítés érdekében végrehajtási, illetve fizetési meghagyásos eljárás(ok)at megindítani.

Végrehajtási, végelszámolási, csőd- és felszámolási ügyletekkel összefüggő követelések érvényesítésével kapcsolatos tevékenységet a Banknál kizárólag Kockázatkezelési osztály folytat.

4. Az értékvesztések elszámolása és visszairás, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A Bank a céltartalékokon belül mutatja ki a nyugdíjra és végkielégítésre szolgáló céltartalékokat, a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékokat, az általános kockázati céltartalékokat és az egyéb céltartalékokat.

Értékvesztés és céltartalék-képzés

A Bank – a jogszabályokban foglaltak kivételével – legalább negyedévente minősíti minden eszközét, továbbá minden olyan mérlegen kívüli tételét, amely pénzügyi és befektetési szolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján áll fenn. Minősítési kötelezettség alá tartoznak az eszközök között nyilvántartott peresített követelések, továbbá minden egyéb, a Bankot érintő peres eljárás perértéke. A Bank a minősítés során az Ügyletminősítési és értékelési szabályzata előírásai szerint jár el, és sorolja be az ügyleteket.

- ***Az egyes minősítési kategóriákhoz tartozó céltartalék képzési sávok:***

a) külön figyelendő	1-10 %
b) átlag alatti	11-30%
c) kétes	31-70%
d) rossz	71-100%

- ***Ötmillió forintos összeghatárt meg nem haladó*** kintlévőség, befektetés vagy mérlegen kívül vállalt kötelezettség esetén, ha a Cenzúra bizottság az egyszerűsített minősítési eljárást alkalmazta az adott ügyletnél, akkor az értékvesztés elszámolása, illetve a képzendő céltartalék meghatározása minősítési kategóriánként a következő százalékos mutatók alapján történik:

a) külön figyelendő	5 %
b) átlag alatti	20 %
c) kétes	50 %
d) rossz	85 %

- ***Ötmillió forintos összeghatárt meghaladó*** kintlévőség, befektetés vagy mérlegen kívül vállalt kötelezettség esetén, illetve a Cenzúra bizottság által egyedileg minősített valamennyi ügyletnél az értékvesztés elszámolása, illetve a képzendő céltartalék meghatározása minden esetben a minősítéshez kapcsolódó egyedi vizsgálat alapján történik.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék képzés, felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést veszi a Bank figyelembe venni.

A várható megtérülés meghatározásánál a Bank tekintettel van a veszteség valószínűségére és nagyságára, a megtérülés valószínűségére, valamint az ügylet minősítési kategóriájára és a befolyó pénzbevételre vonatkozó számviteli előírásokra.

Eszközök esetében, ha a könyv szerinti érték a várható megtérülésnél magasabb, akkor értékvesztést számol el a Bank, ha alacsonyabb, akkor az értékvesztés visszairásával növeli az eszköz könyv szerinti értékét.

- A minősítési kötelezettség alá tartozó **eszközöknél** minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg, hogy az értékvesztés arány (százaléka), azaz a halmozott értékvesztés és a bruttó könyv szerinti érték hányadosa a jelen pont első bekezdésében meghatározott sávokon belül legyen.

A minősítési kötelezettség alá tartozó **mérlegen kívüli tételek** esetében az egyedileg meghatározott céltartalék képzést úgy határozza meg a Bank, hogy az egyedi hozzárendelés alapján képzett céltartalék állományának és a mérlegen kívüli tétel nyilvántartási értékének a hányadosa a jelen pont első bekezdésében meghatározott sávokon belül legyen.

- **Peresített követelések, illetve a peres ügyek** miatti függő kötelezettségek esetében az értékvesztés elszámolását, az értékvesztés visszairását vagy a céltartalék képzést, illetve felszabadítást a perösszeg és a pernyerési esélyek figyelembe vételével határozza meg a Bank.

- **A devizában denominált eszközök**, illetve a forintban denominált, de devizaként viselkedő eszközök és mérlegen kívüli tételek esetében az értékvesztést és visszaírást, illetve az egyedi minősítés szerinti céltartalékokat devizában is nyilván tartja a Bank. Az ilyen eszközöknél, illetve mérlegen kívüli tételeknél a Bank különös óvatossággal jár el az értékelésnél, ha a várható megtérülés devizaneme és az eszköz, illetve mérlegen kívüli tétel devizaneme nem azonos.
- **Eszközeladásnál, vagy halasztott fizetéssel** eladott eszközök esetében a vevő által érvényesíthető visszkereseti jog miatt, a visszkereseti jog miatt fennálló függő kötelezettségre – legfeljebb az eladási ár mértékéig – céltartalékot képez a Bank. Ha a visszkereseti jog érvényesítéséről a vevő lemond, de az eszközértékesítéshez bármilyen Banki kockázatvállalás tartozik (halasztott fizetés stb.), akkor a Bank a kockázatvállalást megtettesítő eszköz értékelésénél mérlegeli az eladott eszköz megtérülésének valószínűségét és a fennálló Banki kockázatvállalásból fakadó veszteség valószínűségét és nagyságát. A Bank az eszköz értékelésénél az **óvatosság elvének** figyelembevételére nagy figyelmet fordít.

5. A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek:

2008.12.31	Millió forint
Központi kormányok és központi bankok	7 257
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közzszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	2 503
Vállalkozások	0
Lakosság	2 691
Ingatlannal fedezett követelések	15 682
Késedelmes tételek	162
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	6 941
Összesen:	35 236

Hitelezési kockázat-mérséklési módszerek alkalmazását követően:

2008.12.31	Millió forint
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	501
Vállalkozások	0
Lakosság	2018
Ingatlannal fedezett követelések	6489
Késedelmes tételek	162
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	2918
Összesen:	12 088

6. A kitettség földrajzi – országonkénti megoszlása kitettségi osztályonként

A Bank összes kitettsége magyarországi ügyfelekkel, partnerekkel szembeni kitettségből keletkezett.

7. A kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél kategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként:

2008.12.31	Összes kitettség (Millió Ft)
Központi kormányok és központi bankok	7 257
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	2 503
Vállalkozások	0
Lakosság, ebből	2 691
I. osztályú adósokkal szembeni kitettség	890
II. osztályú adósokkal szembeni kitettség	21

III. osztályú adósokkal szembeni kitettség	349
IV. osztályú adósokkal szembeni kitettség	440
V. osztályú adósokkal szembeni kitettség	984
VI. osztályú adósokkal szembeni kitettség	7
Ingtalannal fedezett követelések, ebből	19 142
osztályú adósokkal szembeni kitettség	2352
II. osztályú adósokkal szembeni kitettség	3222
III. osztályú adósokkal szembeni kitettség	3154
IV. osztályú adósokkal szembeni kitettség	2421
V. osztályú adósokkal szembeni kitettség	5689
VI. osztályú adósokkal szembeni kitettség	2304
Késedelmes tételek, ebből	162
I. osztályú adósokkal szembeni kitettség	0
II. osztályú adósokkal szembeni kitettség	0
III. osztályú adósokkal szembeni kitettség	84
IV. osztályú adósokkal szembeni kitettség	13
V. osztályú adósokkal szembeni kitettség	0
VI. osztályú adósokkal szembeni kitettség	65
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	3 481
Összesen	35 236

8. A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként:

2008.12.31	Éven belüli	Éven túli	Lejárat nélküli	Összes
Központi kormányok és központi bankok	4 654	2 054	549	7 257
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0	0	0	0
Közszektorbeli intézmények	0	0	0	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0	0	0
Nemzetközi szervezetek	0	0	0	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	1 284	1 178	41	2 503
Vállalkozások	0	0	0	0
Lakosság	2 268	401	22	2 691
Ingtalannal fedezett követelések	240	18 902	0	19 142
Késedelmes tételek	0	162	0	162
Fedezett kötvények	0	0	0	0

Értékpapírosítási pozíció	0			
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	0
Egyéb tételek	1 136	0	2 345	3 481

9. Késedelmes tétel és hitelminőség – romlást szenvedett kitettség

A késedelmes tétel és hitelminőség – romlást szenvedett kitettség értéke 2008 év végén 666,- M Ft volt

10. Elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

Értékvesztés alakulása:

2008 évi	Nyitó állomány	Elszámolt	Visszaírt	Záró állomány
Millió forint	352	28	13	367

Céltartalék alakulás:

2008 évi	Nyitó állomány	Képzett	Felhasznált	Záró állomány
Millió forint	11	26	0	37

9. Hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi - legalább országokénti - megoszlás szerinti bontásban.

Külön figyelendő kategóriába sorolt kitettségek nettó értéke: 341,-M Ft.
 Átlag alatti kategóriába sorolt kitettségek nettó értéke: 0,- Ft.
 Kétes kategóriába sorolt kitettségek nettó értéke: 119,- M Ft.
 Rossz kategóriába sorolt kitettségek nettó értéke: 21,-M Ft.

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek kivétel nélkül Magyarországi ügyfelekkel szemben állnak fenn.

10. Azon kitettségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be, az elszámolt értékvesztésre és a képzett céltartaléokra vonatkozó nyilvánosságra hozatalt a következő megbontás szerint teljesíti a Bank:

a) nyitó egyenlegek: 580,-M Ft.

b) az adott időszak alatt elszámolt értékvesztés, illetve képzett céltartalék: 25,- M Ft.

c) az adott időszak alatt visszaírt értékvesztés, illetve felszabadított vagy felhasznált céltartalék: 12,- M Ft, mely teljes egészében eredménykimutatást érintő tétel.

d) a fenti b.) és c.) pontokban feltüntetett képzések és visszaírások teljes egészében az adott időszak alatt a kitétségekből eredő, becsült várható veszteségekre kerültek elszámolásra

e) a záró egyenleg: 666,- M Ft.

V. Sztenderd módszer

A Bank a kockázattal súlyozott kitétség értékét a sztenderd módszerrel számítja.

A Bank által alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség neve:

- Moody's Investors Service,
- Standard & Poor's valamint a
- Fitch Ratings.

Sztenderd módszer: a külső hitelminősítő intézetek hitelkockázati minősítéseinek kockázati kategóriák szerinti súlyai ('mapping'):

Hosszú lejáratú 'mapping'

Hitelminőségi besorolás	Fitch minősítés	Moody's minősítés	S&P minősítés	Vállalati	Intézményi (hitelintézetek és befektetési vállalkozások)			Központi kormányzati (Sovereign)
					Központi kormányzati minősítésen alapuló módszer	Hitelminősítés alapú módszer		
						Lejárat > 3 hónap		
1	AAA to AA-	Aaa to Aa3	AAA to AA-	20%	20%	20%	20%	0%
2	A+ to A-	A1 to A3	A+ to A-	50%	50%	50%	20%	20%
3	BBB+ to BBB-	Baa1 to Baa3	BBB+ to BBB-	100%	100%	50%	20%	50%
4	BB+ to BB-	Ba1 to Ba3	BB+ to BB-	100%	100%	100%	50%	100%
5	B+ to B-	B1 to B3	B+ to B-	150%	100%	100%	50%	100%
6	CCC+ és alatta	Caa1 és alatta	CCC+ és alatta	150%	150%	150%	150%	150%

Rövid lejáratú 'mapping'

Hitelminőségi besorolás	Fitch	Moody's	S&P	Kockázati súly
1	F1+, F1	P-1	A-1+, A-1	20%
2	F2	P-2	A-2	50%
3	F3	P-3	A-3	100%
4	F3 alatt	NP	B-1, B-2, B-3, C	150%
5				150%
6				150%

Exporthitel-ügynökség hitelminősítésének alkalmazása esetén alkalmazandó kockázati súlyok:

Hitelminősítési besorolás	0	1	2	3	4	5	6	7
Kockázati súly	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedéskönyvi tételekre való alkalmazásának bemutatása:

Kibocsátói limit osztályba a kibocsátó értékpapírjainak saját számlára történő vásárlására vonatkoztatva került kialakításra a kibocsátói limitosztály:

Célja	A limit célja a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír és részvény kibocsátójával kapcsolatos kockázatok korlátozása a Bank saját számlás üzletei kapcsán.
Limitstruktúra	A limitstruktúra egy elemből áll, amely a saját számlára vásárolható értékpapírok (részvények és kötvények) értékét tartalmazza kibocsátónként.
Limit meghatározása	A limit mértékét Kockázatvállalási döntés határozza meg.
Limit javaslat előkészítése	A kibocsátói limit összegének meghatározására az előterjesztést a Treasury terület készíti.
Limit jóváhagyása	A kibocsátói limitek összegének jóváhagyását az Igazgatóság végzi.
Limitek ellenőrzése és beszámolók elkészítése	Limitek ellenőrzése és beszámolók készítése a Back Office terület feladata.

A kitettség értéke, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezési kockázat mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitettség értéke

A kitettség értéke:

2008.12.31	Millió Ft
Központi kormányok és központi bankok	7 257
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	2 503
Vállalkozások	0
Lakosság	2 691
Ingatlannal fedezett követelések	19 142
Késedelmes tételek	162
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	3 481
Összesen	35 236

A kitettség értéke hitelezési kockázat mérséklési módszerek alkalmazása után:

2008.12.31	Millió Ft
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	501
Vállalkozások	0
Lakosság	2018
Ingatlannal fedezett követelések	6489
Késedelmes tételek	162
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	2918
Összesen:	12 088

A szavatoló tőkéből levont kitettség értéke

2008.12.31	Millió Ft
Központi kormányok és központi bankok	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	89
Vállalkozások	0
Lakosság	182
Ingatlannal fedezett követelések	598
Késedelmes tételek	13
Fedezett kötvények	0
Értékpapírosítási pozíció	
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	233
Összesen	1 115

VI. Belső minősítésen alapuló módszer

A Bank nem alkalmaz belső minősítésen alapuló módszert.

VII. Hitelezésikockázat-mérés

1. Mérlegen belüli és kívüli nettósítást a Bank nem alkalmaz.
2. A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályokat, illetve az elismert biztosítékok főbb típusait jelen dokumentum I.4. pontja tartalmazza.
3. A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriái a Hkr. 108.§.(1) bek. alapján.

A Banknál 2008.-évben csak Központi kormány által vállalt garancia került elfogadásra.

A Magyar Köztársaság hosszú lejáratú adósságainak hitelminősítése- 2008.11.17										
Moody's			Standard & Poor's				FITCH Ratings			
Deviza	Forint	Kilátás	Deviza	Kilátás	Forint	Kilátás	Deviza	Kilátás	Forint	Kilátás
A3	A3	negatív	BBB	negatív	BBB	negatív	BBB	stabil	BBB+	stabil

A Hkr. 4.§ (3) pontja értelmében a Bank 0 %- os kockázati súlyt alkalmaz a magyar állammal szembeni kitettségekhez, ezáltal a hozzárendelt hitelminősítési besorolás: 1. osztály.

4. A hitelezési kockázat – mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információ.

A Bank biztosítékai között a garancia, a készfizető kezesség, az óvadék, az árbevétel engedményezés és a zálogtárgy mértéke jelenleg alacsony. Az ingatlanon alapított zálogjog aránya a Bank üzleti stratégiájának és politikájának megfelelően a fedezetek között a legmagasabb arányt képezi.

A Bank fedezettípusokra mértékének alakulását folyamatosan figyelemmel kíséri, és annak alakulásáról havi rendszerességgel tájékoztatja a Vezetőséget.

5. Olyan kitettség jelenleg nincs a Banknál, mely esetében a mérlegen belüli és kívüli nettósítást követően készfizető kezességet, vagy hitelderivatívát vett figyelembe.

6. Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett teljes kitettség értéke a 2008. december 31.-i auditált adatok alapján 21 995,-M Ft.

VIII. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

A Bank nem rendelkezik kereskedési könyvben nem szereplő részvényekben lévő kitettséggel.

Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatának jellege és értékelési elvei valamint a kockázatok mérésének gyakorisága

A kamatláb kockázat a piaci kamatláb változásának a Bank pénzügyi helyzetére, kamateredményére, kamatláb-érzékeny portfóliók értékének megváltozására, a hitelintézet rövid távú jövedelmezőségére és hosszú távon a tőkeértékre gyakorolt lehetséges hatása.

A Bank számára az újraárazási kockázat képezi a kamatkockázat leggyakoribb forrását.

A Banki üzem sajátosságából eredő kamatkockázat abból származik, hogy a Bank mérlegének két oldalán a kamatszerkezet, (fix vagy változó kamatozás), illetve az átárazások, vagy átárazódások időpontja és mértéke eltér egymástól.

A kockázatkezelés célja az, hogy a kamatlábváltozások minél kevésbé legyenek negatív hatással a Bank kamateredményére, illetve üzleti értékére (tőkéjére).

1.Értékelési elv:

A felvállalható kamatláb kockázat maximális mértékére érzékenységi limitek kerülnek felállításra. A vonatkozó limiteket az Eszköz –Forrás Bizottság állapítja meg, és legalább évente felülvizsgálja.

A limittípusok meghatározásakor, illetve a limitek megállapításakor elsődleges szempont az arányosság elve. A limitrendszer összhangban áll a Bank sajátosságaival, a kamatláb kockázati kitettségeinek jellegével és nagyságrendjével.

A Bank betétgyűjtési és hitelezési tevékenysége során törekszik az átárazódási egyensúlyra, ezáltal a kamatláb kockázat mérséklésre azzal, hogy főleg változó kamatozást alkalmaz, ezért ezen tevékenysége kevésbé van kitéve a kamatkockázatnak és így nem indokolt a külön operatív jellegű limit felállítása.

Ezzel ellentétben a Bank kamatozó értékpapír portfóliójának kamatkockázati jellemzői – lényegében objektív okok miatt - messze állnak a betétek kamatkockázati jellemzőitől, ezért itt szükséges volt elkülönült, strukturált, egymás mellett létező limitrendszer kialakítása.

A felvállalható kamatkockázat maximális mértékére érzékenységi limitek kerülnek felállításra. A vonatkozó limiteket az Eszköz –Forrás Bizottság állapítja meg, és legalább évente felülvizsgálja.

A Bank limiteket alkalmaz a:

- fix kamatozású állampapírok hátralévő átlagos futamidejének (duration) korlátozására illetve kamatérzékenységére vonatkozóan, valamint a
- vállalati/banki kötvények állományának korlátozására illetve kamatérzékenységére vonatkozóan.

A Kockázatkezelési osztály folyamatosan ellenőrzi a kamatozó értékpapírokra vonatkozó limitek betartását és erről havonta tájékoztatást ad a Vezérigazgató és az Eszköz –Forrás Bizottság részére.

A további értékelési elveket a következő pont tartalmazza.

A bevétel, az üzleti érték vagy a kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanem szerinti bontásban

A Bank – a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban - a sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítást (stressz tesztet) végez minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, a nem-kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeinek, forrásainak és mérlegen kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5 %-át.

A Bank ennek mérését az ún. duration gap elemzés módszertanával végzi. Ez azt jelenti, hogy a Bank – az arányosság elvét betartva – a kamatsokk eszközértékre gyakorolt hatását (változását) nem közvetlenül a jelenérték számítással számolja ki, hanem egy közelítő módszert alkalmaz.

A duration gap alapú módszer esetén a cél az üzleti érték (gazdasági érték) változásának becslése a kamatváltozások (kamatsokk) hatására, az eszközök és a források értékében bekövetkező változából levezetve.

A számítás alapját egy közelítő számítás jelenti a Bank üzleti értékének változására meghatározott nagyságú bázispontos párhuzamos (a hozamgörbe minden pontjára kiterjedő) kamatelmozdulás esetén.

A Bank duration gap elemzésnél (stressz tesztnél) az alábbi paraméter alkalmazza:

- a forint hozamgörbe 200 bázispontos párhuzamos elmozdulása,

- a deviza hozamgörbék 200 bázispontos párhuzamos elmozdulása.

A számítás alapját a felügyeleti táblák közül a negyedévente kötelezően kitöltendő ún. kamatkockázat elemzés, azaz az átárazódási kamatmérlegek jelentik.

A banki termékek egy része olyan beépített opciókkal rendelkezik, amelyek lehetővé teszik birtokosuk részére, hogy azt a szerződésben kikötött lejáratú időpont előtt felmondják (betétek lejáratú előtti felmondása, illetve hitelek előtörlesztése). A statikus jellegnek megfelelően a táblázat összeállításakor a Bank nem számol az ilyen termékek lejáratú állományainak átsorolásával, azok az eredeti lejáratú időpontjuk szerinti lejáratú kategóriában szerepelnek.

A Bank 2008 december 31-re vonatkozó duration gap elemzés eredménye:

Állományok	Millió forint
HUF	229
EUR	108
CHF	-147
Teljes tőkehatás	190

IX. Értékpapírosítás

A Bank a 2008-as üzleti évben nem végzett értékpapírosítással kapcsolatos tevékenységet, és a 2009-es üzleti évre sem tervez ilyet.

X. Partnerkockázat kezelése (származtatott ügyletek esetében)

1. A hitelezési és kereskedési limitek partnerkockázat kezelési rendszeréhez történő illeszkedése.

A Bank a Felügyelet révén elismert hitelminősítők minősítési besorolásait alkalmazza, a multilaterális fejlesztési bankkal, adott országgal, hitelintézettel és befektetési vállalkozással, kollektív befektetési értékpapírban fennálló illetve egyéb tételre vonatkozóan.

A Bank csak olyan partnerekkel lép üzleti kapcsolatba, akik rendelkeznek ilyen hitelminősítési besorolással.

A Bank a saját minősítési kategóriáit és a külső hitelminősítők értékeléseit megfelelteti egymásnak, mely besorolásokat a belső szabályzatában, az adott minősítési kategóriához tartozó vállalható legnagyobb kockázat összegével szabályozza.

Ezen külső hitelminősítő intézetek:

- Moody's Investors Service,
- Standard & Poor's valamint a
- Fitch Ratings.

2. Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezettel kapcsolatos szabályzat partnerkockázatokhoz kapcsolódó főbb elvei.

Mivel a Bank partnerek esetében a felügyelet által elismert külső hitelminősítőket és azok besorolásait alkalmazza, ezért a partnerekkel kapcsolatosan külön fedezeti előírásokat nem ír elő.

3. Rossz irányú kockázatok azonosítására, kezelésére vonatkozó eljárások

A Bank a partnerminősítéseket a belső szabályzataiban részletezett módon végzi. Ennek általános menete a következő:

1. Szükséges dokumentumok, információk begyűjtése
2. A partnerminősítés objektív részének elkészítése
3. A partnerminősítés szubjektív részének elkészítése
4. Az osztályba sorolás
5. A korrigált partnerminősítési kategória megállapítása.

A Banknak a minősítési kategória meghatározását követően – a belső szabályzataiban meghatározottak szerint - az adott minősítési kategóriához tartozó, maximálisan felvállalható kitétség erejéig létesíthet szerződéses kapcsolatot az adott partnerrel szemben.

Eseti partnerminősítés, a minősítés felülvizsgálata

Eseti partnerminősítés készül, ha bármikor évközben a Bank tudomására jutott információk (pl. a minősítési szempontok között jelentős tényező változása, elismert külső hitelminősítő által kedvezőtlenebb kategóriába történő besorolása) alapján a partner gazdálkodásában jelentős romlás valószínűsíthető. Ebben az esetben a Kockázatkezelési osztály az adott partner újraminősítését elvégzi, és leminősítés esetén megteszi a szükséges intézkedéseket (pl: kitétség csökkentésének kezdeményezése).

4. A partnerkockázat tekintetében a figyelembe vett hitelkockázati fedezet összege:

A Bank – belső szabályzataiban foglaltak értelmében- a partner tranzakciókhoz kapcsolódóan – az ügyletek üzleti feltételein túlmenően – külön fedezeti követelményeket nem határoz meg.

5. A szerződéses nettósítás figyelembevételének hatását a tőkekövetelményre:

A Bank 2008 - ban nem alkalmazott szerződéses nettósítást.

6. A partnerkockázat meghatározására alkalmazott módszer:

A Bank a Felügyelet révén elismert hitelminősítők minősítési besorolásait alkalmazza. A Bank csak olyan partnerekkel lép üzleti kapcsolatba, akik rendelkeznek ilyen hitelminősítési besorolással.

A Bank a saját minősítési kategóriáit és a külső hitelminősítők értékeléseit megfelelteti egymásnak, mely besorolásokat a belső szabályzatában- az adott minősítési kategóriához tartozó vállalható legnagyobb kockázat összegével szabályozza.

7. A hitelderivatívák feltételezett értéke kitettség- típusok szerinti felosztásban

A Bank 2008 - ban nem alkalmazott hitelderivatíva ügyleteket.

XI. Működési kockázat

A működési kockázat a belső folyamatok, az emberek és rendszerek nem megfelelő vagy hibás működése, illetve külső tényezők által előidézett veszteségek kockázata.

A működési kockázat kezelése magában foglalja a működési kockázatok folyamatos monitoringolását, mely tevékenységnek biztosítania kell a kockázati profil és a működési kockázatból származó veszteségek figyelését. Célja, hogy Bank a kockázati étvágyának megfelelő szinten tartsa ezt a fajta kockázatot. A monitoring folyamat preventív jellegű, mivel a veszteségek bekövetkezése előtt megtehető intézkedési lehetőségek által csökkenthető az adott működési kockázat előfordulásának valószínűsége.

A Bank a működési kockázatról szóló 200/2007.(VII.30.) Kormány Rendelet 3.§.- ában meghatározott ún. Alapmutató módszert alkalmazza

Az Alapmutató módszere alapján számított működési kockázat tőkekövetelményének értéke a Bank 2005, 2006 és 2007 évi auditált adatai alapján 139.352.000 Ft.